

Catch and release – hur påverkar det fisken?

Världens största c&r-studie på gädda

- 871 gäddor mellan 49 och 113 cm
- följdes två dagar
- inga ytligt krokade gäddor avled
- av de djupt krokade gäddor som blödde mycket (44 st) avled fem
- total dödlighet – någon enstaka %

- Dock, studien genomförd av personer som fiskar mycket gädda (vanare vid hantering av fisk)

Fränstam T., 2009. Catch and Release vid gäddfiske: Blödning, krokplacering och omgivningsfaktorers relation till sportfiskeinducerad mortalitet.

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Ytterligare några gäddstudier

Arlinghaus et. al. 2008:

Total mortalitet = $2,4 \pm 1,5$ % (n=415)

Mortalitet gälar (gälar+aorta) = 25 %

Blödning endast sign. till krokplacering, djupt krokad fisk blödde mest

Blödande fisk dog sign. mer än icke blödande

Klefoth et. al. 2008:

Mindre rörelse efter C&R det första dygnet.

Tendens åt uppehåll i mer bevuxet habitat det första dygnet.

Total mortalitet $7,4 \pm 4,8$ % ($\alpha=0,05$) – märkning med telemetrisändare ökade hanteringstid.

Dubois et. al. 1994:

Jämförelse dödlighet angelkrok med trekrok vid ismete

$0,6 \pm 0 - 2,9$ % ($\alpha=0,05$) total mortalitet på trekrok (n=161)

$33,3 \pm 17,8 - 52,1$ % ($\alpha=0,05$) total mortalitet på angelkrok (n=24)

Större mortalitet vid djup krokning. Angelkrok resulterade i djupare krokningar.

Slutsatser - gäddstudier

- Passivare beteende (Klefoth et. al. 2008), speciellt hos skadad fisk (Fränstam, 2009)
- Hur djupt fisken krokas och hur mycket fisken blöder är avgörande för överlevnad. Andra faktorer spelar inte lika stor roll (Fränstam, 2009)
- Angelkrok mer dödlighet än trekrok vid ismete (Dubois et. al. 1994)
- Totalt sett relativt liten dödlighet
- Relativt okänsliga för lång exponering i luft, jämfört med exempelvis laxartad fisk
- Vad vet vi inte: hur påverkar catch&release reproduktionsframgången vid fiske i lektid. Bland annat.

Laxartad fisk

- Fiske vid hög vattentemperatur leder till ökad dödlighet
- Överlevnaden minskar drastiskt med tiden i luft
- Fiske med naturligt agn leder till djupare krokning och försämrad möjlighet till överlevnad.
- Lång drillningstid och omild hantering → fysiologisk stress och ökad dödlighet

Vad kan man göra för att minimera dödlighet vid catch and release?

Lämpliga hjälpmedel att ha med sig i båten:

- Tång/peang
- Avkrokningsmatta
- Håv med knutlöst garn (helst gummerad)
- Vågnät (Ikea kasse duger!)

Vad kan man göra för att minimera dödlighet vid catch and release?

- Använd stora beten, det minskar risken för djup krokning.
- Vid fiske med naturliga beten, kroka fisken omedelbart vid tecken på napp.
- Kort drillningstid minskar oftast risken för stress, syrebrist och påföljande mjölksyraförgiftning. Det är dock viktigt att inte drilla fisken för snabbt till ytan när man fiskar på stora djup.
- Kroka av fisken i vattnet om det är möjligt, eller minimera fiskens tid i luften.
- Genom att fukta händer och hjälpmedel (t.ex. avkrokningsmatta och vägnät) minskar du risken för skador på fiskens slemskikt.
- Håll fisken på rätt köl i vattnet och för den fram och tillbaks tills den själv vill simma iväg. Undvik helst att släppa tillbaks fisk vid fiske i minusgrader.

Fiskevård

- Väl anpassade fiskeregler
- Bra information om fiskeregler och orsaken till dem
- Fisketillsyn
- Information om catch&release på bästa sätt

